МАРРАМИЗ — 4.400.000!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 12 сентябрь 1970 йил, шанба ◆ № 213 (14.679). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлаш ва дефолиациянинг бориши тўғрисида 1970 йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Топширилган пахта: Бир кунда	Топширилган пахта: Мавсум бошидан буён	Шу жумладан, машина терими: Бир кунда	Шу жумладан, машина терими: Мавсум бошидан буён	Дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида)	Планнинг бажарилиш проценти
Бухоро	2,99	28,54	1.34	6.47	67252	61.1
Қашқадарё	2,69	18.33	0,95	3.30	41003	78.9
Сурхондарё	1,16	9,19	0,21	0,43	41213	45,8
Хоразм	1,36	6.44	—	—	26805	53.6
Фарғона	1,07	6,27	—	—	6500	5.6
Андижон	1,12	5,48	—	—	5951	6,1
ҚҚ АССР	1,11	5,34	—	—	43160	43,2
Наманган	0.79	3,39	—	—	6129	9.3
Тошкент	0.39	1.35	0,02	0,03	76809	54,9
Самарқанд	0,33	0,96	—	—	6333	5,9
Сирдарё	0,13	0.62	—	—	107589	50,3
Республика бўйича:	1,10	7,19	0,15	0,62	428744	37,5
Шу жумладан ингичка толали пахта:						
Сурхондарё	1,62	14.44	—	—		
Қашқадарё	2.44	11.56	—	—		
Бухоро	0,61	5.58	—	—		
Республика бўйича:	1,60	12,10	—	—		

МУҲИМ ДАВР

Шу кунларда цех партия ташкилотлари ва партия группаларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари давом этмоқда. Ҳадемай бошланғич партия ташкилотларида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари бошланади.

1970 йил — тарих саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан ёзиладиган йилдир. Чунки, буюк инсон, Коммунистик партия, Совет давлатининг асосчиси ва ташкилотчиси, жаҳон пролетариатининг генийси В. И. Лениннинг бир асрлик муборак тўйи шу йилда нишонланди. Улуғ беш йиллигимиз ҳам шу йили якунланади. Ана шундай бир пайтда, партия ва халқ ҳаётида ғоят муҳим воқеа — КПСС XXIV съездига қизғин тайёргарлик кўрилаётган, партия ташкилотларининг диққат-эътибори КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этишга қаратилган бир маҳалда бошланғич партия ташкилотлари ҳаётида энг муҳим давр бўлган ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтади.

Ўз-ўзидан равшанки, бу муҳим воқеалар бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайловларни партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишларни янада жонлантириш, беш йиллик топшириқларини, олинган социалистик мажбуриятларни бажаришдек муқаддас, олижаноб ишда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш шиори остида ўтказишни тақозо этади.

Бошланғич партия ташкилотлари — партиянинг негизи. Меҳнаткашлар ўртасида бевосита иш олиб борувчи, оммани партия сиёсатини амалга оширишга, коммунизм қуриш учун курашга уюштирувчи, коммунистларни партия ишига садоқат, ғоявий ишонч, коммунистик ахлоқ руҳида тарбияловчи, меҳнаткашларни олинган мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақага кенг жалб қилувчи ташкилотдир. Ҳозир республикамизда 13.340 бошланғич партия ташкилоти, 17 мингдан зиёд цех партия ташкилотлари ва 8300 партия группалари бор.

Партия ташкилотларининг секретарлари состави йил сайин яхшиланиб бормоқда. Шуни айтиш кифояки, секретарларнинг 56 проценти олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга. Ҳазорасп, Наманган, Андижон, Фориш каби районларда бу 70 процентни ташкил этади. Қўқон, Ангрен, Каттақўрғон шаҳарларида секретарларнинг учдан икки қисми инженер-техниклардир.

Бироқ, айрим район ва шаҳарларда бошланғич партия ташкилоти секретарлари орасида мутахассислар жуда кам. Чирчиқ шаҳрида 28 партия ташкилоти секретаридан атиги бир киши инженер-техник ходим ҳисобланади. Амударё, Қўнғирот, Тахтакўпир, Чимбой район колхоз ва совхоз партия ташкилотлари секретарлари орасида қишлоқ хўжалик мутахассисларидан бирор киши йўқ.

Хотин-қизларни партия ишига кенг жалб этмоқ лозим. Бу эса партия ташкилотининг жанговарлигини янада оширади. Ҳозир республикамизда партия ташкилотлари секретарларининг қарийб учдан бир қисми хотин-қизлардир. Бироқ, айрим районларда, чунончи Шўрчи, Сирдарё, Урта Чирчиқ, Тўрткўл, Нарпай, Денов, Гулистон район колхозлари партия ташкилотлари секретарлари орасида бирор хотин-қиз йўқлиги кечирилмас ҳолдир.

Уртоқ Л. И. Брежнев Москва шаҳар партия конференциясида турли раҳбарлик лавозимларига маълумотли ва қобилиятли ишчилар ва колхозчиларни дадил кўтариш керак, деб таъкидлаган эди. Бу соҳада республикамизда ҳам анча ишлар қилинди. Бошланғич партия ташкилоти секретарлигига илғор ишчилар ва колхозчилар сайланмоқда.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишларига олдиндан пухта тайёргарлик кўриш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Тажриба шуни исботламоқдаки, олдиндан пухта ишлаб чиқилган план асосида тайёргарлик ишлари олиб борилган жойда ҳисобот-сайлов йиғилишлари намунали ўтмоқда.

Ҳисобот докладининг мазмун ва формаси ҳақида ҳар тарафлама ўйлаб кўрмоқ лозим. Утган сайловларда айрим бошланғич партия ташкилотларининг ҳисоботи бухгалтерия ҳисоботидан фарқ қилмай қолди. Бундай пайтларда, сўзсиз, сайланган партия органларининг фаолияти очилмайди.

Докладда партия ташкилотининг роли, унинг олиб борган ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишлари ҳар тарафлама таҳлил қилиниши, давлат планлари ва партия директиваларини бажаришда уёки бу коллективнинг қўшган ҳиссаси, коммунистларнинг бу соҳадаги масъулияти тўлиқ очилиши керак. Шундай қилинган тақдирдагина йиғилишда коммунистларнинг активлиги ошади, фойдали фикр ва мулоҳазалар туғилади. Ҳисобот докладларнинг планларини бюро мажлисларида муҳокама қилиш, доклад тайёрлашга актив коммунистларни жалб этиш лозим.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларининг юксак савияда ўтишида шаҳар ва район партия комитетлари муҳим роль ўйнайди. Улар йиғилишга тайёргарлик кўришда амалий ёрдам бериш учун ўз вакилларини бошланғич партия ташкилотларига юбормоғи, йиғилишларда кўтарилган масалаларни умумлаштирмоғи лозим.

Бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов йиғилишлари коммунистларнинг актив иштирокида, танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида намунали ўтиши олдимизда турган улуғвор вазифаларни тўла-тўкис бажаришга катта имкон яратади.

МАМЛАКАТДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Иттифоқдош республикаларда пахта териш ва давлатга топшириш кун сайин қизғин тус олмоқда. Озарбайжонликлар суръатга қанот боғлаб, бир кунда 3 процент пахта тайёрладилар ва йиллик планни 30,6 процентга етказдилар. Туркманистон ССР пахта топшириш йиллик планини 10 сентябрга қадар 22.1 процент бажарди. Бу ерда бир кунда тайёрланган пахта 2,6 процентни ташкил этди.

Тожикистон ССР бир кунда 0.9 процент, мавсум бошидан буён 8.8 процент, Ўзбекистон ССР бир кунда 1 процент ва мавсум бошидан буён 6,1 процент, Қозоғистон республикаси бир кунда 0,5 процент ва мавсум бошидан буён 2,5 процент миқдорида пахта тайёрладилар. Қирғизистон ССР ҳам эрта-индин пахта теримини бошлаб юборади.

Совет Иттифоқи бўйича 10 сентябрга қадар 519 минг 200 тонна пахта тайёрланди. Бу, йиллик планнинг 9 процентини ташкил этади. Иттифоқимизда бир кунда 1,2 процент миқдорида «оқ олтин» топширилди.

Оққўрғон районидаги «Узбекистон ССР 5 йиллиги» совхозида машина терими бошланди. Юқоридаги суратда комплекс механизациялашган звено бошлиғи К. Абдураҳмоновни кўриб турибсиз. Пастдаги суратда: 6-бўлимда машина терими пайти.

А. Абалян фотолари.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ

Ўтган куни Наманган область партия активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қатнашган республика партия активининг якунлари тўғрисида Наманган область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаевнинг докладини тингладилар.

Йиғилиш қатнашчилари далаларда мўл ҳосил етиштирилганлигини таъкидладилар. «Оқ олтин»ни териб олиш ва тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш ва йиллик планни сентябрь ойидаёқ камида 55 процент бажариш учун ҳамма имкониятлар бор.

Йиғилиш қатнашчилари область меҳнаткашлари беш йилликнинг охирги йилини муносиб тугаллайдилар ва КПССнинг XXIV съездини янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, деб ишонч билдирдилар. Область меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбурият олишди. Улар давлатга 370 минг тонна пахта сотиш, «оқ олтин»нинг 135 минг тоннасини машинада териб олишга аҳд қилдилар.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш бўйича областлар, районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг сентябрь ойи биринчи ўн кунлиги якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Бухоро областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Қ. Муртазоев**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Н. Бозоров**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Н. Жўраев**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Н. Зулфиддинов** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Г. А. Захаров**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **В. Е. Каньшин**, область комсомол комитетининг секретари **И. Бўриев**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 11 сентябргача 28,54 процент, шу жумладан машина терими планини 6,47 процент ва дефолиация қилиш планини 61,1 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ **Қашқадарё областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Р. Ғонбов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **И. Жалилов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Т. Жабборов**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **И. Тошқулов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **М. Рўзиев**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Н. П. Рижков**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **А. Муртазоев**) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 18,33 процент, шу жумладан машина терими планини 3,30 процент ва дефолиация қилиш планини 78,9 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Бухоро областининг (**Бухоро районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Алиев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Х. Эргашев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Р. Ҳасанов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Е. Ким**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ш. Иброҳимов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 40,53 процент, шу жумладан машина терими планини 12,89 процент ва дефолиация қилиш планини 72,1 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Бухоро областининг **Қоракўл районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Д. Қурбонов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **С. Жўраев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Х. Жўраев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **А. Ҳусаинов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ч. Абдусаидов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 35,93 процент, шу жумладан машина терими планини 12,19 процент ва дефолиация қилиш планини 89,2 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Сурхондарё областининг **Термиз районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Д. Чориев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Х. Болтаев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Саъдуллаев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Д. Мусаев** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **А. Соатов**) берилди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш планини 14,79 процент ва дефолиация қилиш планини 20,5 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Сурхондарё областининг қўриқ ердаги **Шеробод районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **И. Муҳамадиев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ч. Толлиев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Н. Алибоев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **М. Турсунов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Э. Турсунов**) берилди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 11,6 процент, дефолиация қилиш планини 93,8 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Бухоро область, Ромитан районидаги **«Октябрь 50 йиллиги совхозига** (директори ўртоқ **Х. Саидов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Д. Фозилов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **К. Камолов**, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **П. Ғофуров**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 44,59 процент, шу жумладан машина терими планини 34,38 процент ва дефолиация қилиш планини 100 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё область, Қарши районидаги қўриқ ерда ташкил этилган **Ульянов номли совхозга** (директори ўртоқ **А. Холмирзаев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Г. Омонов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Н. Шукуров**, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Т. Хўжамқулов**) берилди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 32,27 процент, шу жумладан машина терими планини 13,36 процент ва дефолиация қилиш планини 122 процент бажарган.

Илғор хўжаликларга сотиш учун Бухоро ва Қашқадарё область ижроия комитетлари ихтиёрига иккитадан юк автомобили, Бухоро, Қоракўл, Термиз ва Шеробод район ижроия комитетлари ихтиёрига биттадан юк автомобили ажратилди. Пахта териш ва тайёрлаш илғорларини мукофотлаш учун Бухоро ва Қашқадарё область ижроия комитетлари ихтиёрига 1000 сўмдан, Бухоро, Қоракўл, Термиз ва Шеробод район ижроия комитетлари ихтиёрига 300 сўмдан, Бухоро областидаги «Октябрь 50 йиллиги» ва Қашқадарё областидаги Ульянов номли совхозларга 150 сўмдан пул ажратилди.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

НАМАНГАН, 11 сентябр, (Телефон орқали олинди). Область деҳқонлари давлатга сабзавот сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Ҳаммаси бўлиб 32.300 тонна сабзавот сотилди. Бу, ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 12.200 тонна кўпдир.

Область сабзавоткорлари беш йиллик планни ҳам муваффақиятли равишда уддаладилар. Давлатга 141,8 минг тонна сабзавот сотилиб, берилган топшириқ 110,5 процент бажарилган. Бунга Наманган ва Учқўрғон районлари катта ҳисса қўшдилар.

Хўл мева тайёрлаш плани 115 процент адо этилди. Область колхоз ва совхозлари мавсум охиригача давлатга қўшимча равишда 8.000 тонна сабзавот ва 3 минг тонна мева сотадилар.

* * *

САМАРҚАНД, 11 сентябр, (Телефон орқали олинди). Область боғбонлари КПСС XXIV съездига яхши меҳнат совғалари тайёрламоқдалар. Улар боғларда юқори ҳосил етиштириб, мева тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажардилар. Бу ерда пландаги 7.700 тонна ўрнига 9.030 тонна мева сотилди. Оқдарё, Самарқанд, Каттақўрғон, Нурота, Пастдарғом, Ургут районларининг боғбонлари ҳам меҳнат рапортларига имзо чекдилар.

Самарқанд районидаги ихтисослаштирилган «Москва» колхозининг сабзавоткорлари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Колхозда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 320 центнердан сабзавот йиғиштириб олинди, давлатга 11.170 тонна маҳсулот сотилиб, бу соҳа бўйича йиллик план ошириб бажарилди. Республика Олий Советининг депутати Карим Носиров, Раббим Қурбонов, Омонқул Турсунов, Насим Насриев, Асрор Суяров ва Ёқуб Иброҳимов бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 350-412 центнердан сабзавот ҳосили олдилар. Яна қўшимча равишда 2.000 тонна сабзавот сотиш кўзда тутилмоқда.

Сабзавот тайёрлаш давом этмоқда.

СИЁСИЙ ЎҚУВ — ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ЎҚИШ СИСТЕМАСИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ПРАВДА

Коммунистларнинг ғоявий савиясини ошириш, барча меҳнаткашларни сиёсий тарбиялаш тўғрисида КПСС ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Мамлакатимизда илмий-техникавий, иқтисодий ва социал ўзгаришлар бўлаётганлиги, халқ маданиятининг ва маънавий талабларининг даражаси ошиб бораётганлиги, жаҳон миқёсида социализм билан капитализм ўртасида бўлаётган сиёсий ва мафкуравий кураш кескинлашганлиги ҳозирги босқичда ғоявий-сиёсий, тарбиявий ишларнинг аҳамиятини тобора оширмоқда. Сиёсий-иқтисодий ва мафкуравий ишлар олдига янги, тағин ҳам юксак талаблар қўйилмоқда, ҳар бир кишининг жамият олдидаги масъулияти ҳам ошиб бормоқда. Омманинг сиёсий онглилиги, ижтимоий ва меҳнатдаги активлиги коммунистик қурилишдаги муваффақиятларимизнинг мустаҳкам негизидир.

1.

Марксча-ленинча ўқиш системасида бошланаётган ўқув йили — КПСС XXIV съезди йилидир. Съездга тайёргарлик мамлакатда сиёсий активликни ва меҳнат ғайратини янада юксалтириб юборди. КПСС XXIII съезди қарорларининг бажарилиш натижаларини якунлаётган партия, совет халқи коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичдаги асосий вазифаларини ҳал этишга бутун куч ва ғайратини сарфламоқда.

Кейинги йилларда раҳбар кадрларнинг ва коммунистлар кенг оммасининг сиёсий етуклиги ошиб борди, уларнинг синфий онги ва буржуа идеологиясига муросасизлиги ошиб борди, совет жамиятининг социал ва ғоявий, сиёсий жипслиги янада мустаҳкамланди. Партия аъзоларини марксча-ленинча чиниқтириш, кадрларни ғоявий-назарий жиҳатдан тайёрлаш тўғрисида КПСС XXIII съезди қўйган вазифа кунт билан, амалга оширилмоқда. Марксизм-ленинизмнинг таркибий қисмларини изчиллик билан ўрганиш, ҳар бир коммунистнинг ғоявий-назарий ўсиши истиқболларини бир неча йилга мўлжаллаб белгилаб бериш, пропагандистларнинг малакали состави, махсус ўқув-методик адабиётлар нашр этилаётганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси партия ўқуви учун яхши шароит яратиб бермоқда.

Бултурги ўқув йилида партия ўқувининг ҳамма формаларида 16 миллиондан ошиқ киши шуғулланиб сиёсий билимларни эгаллади. Ўқишнинг янги системаси жорий қилинганидан бери ўтган вақт ичида 5 миллион нафардан кўпроқ киши бошланғич сиёсий мактабни тамомлади, буларнинг кўпчилиги сиёсий билим асосларини, В. И. Ленин биографиясини ўргангандан, янги босқичга кўтарилди — марксизм-ленинизм асослари мактабларига ўтди. Марксизм-ленинизм асослари мактабларида тингловчилар сони 2,5 баравардан зиёдроқ кўпайди ва ҳозирги вақтда 6 миллион 600 минг кишига етди. Бултур шулардан 2 миллион 470 минг киши сиёсий иқтисодни ўрганди, 2 миллион киши фалсафа ва илмий коммунизмни ўрганиш билан шуғулланди. Коммунист ва партиясиз активлардан 5 миллиондан зиёдроқ киши 337 та марксизм-ленинизм университетларида, 2200 та партия активи мактабларида, 184.300 та назарий семинарларда ўқиди.

Кейинги йилларда партиямиз коммунистик қурилишнинг, жаҳон революцион ҳаракатининг, ҳозирги даврдаги идеология курашининг тажрибаларини назарий жиҳатдан умумлаштириш, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатидаги «сўл» ва ўнг ревизионизмни фош қилиб ташлаш борасида жуда катта ишлар қилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қилмоқда» деган доклади, КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» деган тезислари, коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йил Москвадаги Халқаро Кенгашида ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Коммунистларнинг жипслигини мустаҳкамлаш учун, антиимпериалистик курашни янада юксалтириш учун» деган нутқи ва партия Марказий Комитетининг бошқа ҳужжатлари бу борада айниқса катта роль ўйнади. Марксизм-ленинизм назариясининг, ҳозирги вақтдаги партия сиёсатининг асосий проблемалари, уларнинг илмийлиги, реаллиги, революцион танқидий руҳи, ижодий яратувчилик характери, социалистик гуманизм ва пролетар интернационализми партиямизнинг мана шу муҳим назарий ва сиёсий ҳужжатларида янада ривожлантирилди.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги байрам қилинганлиги марксизм-ленинизмнинг жаҳоншумул-тарихий тантанасини кўрсатувчи ёрқин намойиш бўлди.

Коммунистлар ва партиясиз ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг кенг оммаси Лениннинг назарий меросини жиддий ўрганишга киришдилар. Партия ташкилотлари ва пропагандистлар Ленин таълимотининг мамлакатимизда социализм ва коммунизм қуриш учун, жаҳон социалистик системасини, халқаро коммунистик ҳаракатни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун ҳамиша катта аҳамиятга эга эканлигини коммунистларнинг, меҳнаткашларнинг чуқур уқиб олишларига ҳаракат қилдилар.

Ленин юбилейини тайёрлаш ва ўтказиш пропаганда ишининг янги самарали формаларини келтириб чиқарди. Ғоявий таъсир ўтказишнинг ҳамма воситаларидан — матбуот, радио, телевидение, кино, маданий-оқартув муассасалари, адабиёт ва санъат асарларидан фойдаланилди. Ҳамма жойда ленинча ўқишлар ташкил этилди. Ленинча жумаликлар аудиторияси кўп кишиларни жалб этди. Днепропетровск ва Ульяновск областлари ишчиларининг ташаббуси билан ленинча халқ мактаблари ташкил этилди, комсомол ташкилотларида ленинча зачетлар кенг ёйилди. Партия ва хўжалик активларининг, илмий ва ижодкор зиёлиларнинг назарий конференциялари ленинизмни эгаллашнинг таъсирли формаси бўлиб қолди.

Ленинизм — марксча билимларнинг битмас-туганмас манбаи. Революцион ҳаракат ҳамда социализм ва коммунизм қуриш борасида туғилаётган саволларга коммунистлар, барча совет кишилари шу манбаъдан ҳар доим жавоб топдилар ва бундан буён ҳам жавоб топабередилар.

Ленинизмни ижодий эгаллаш, В. И. Ленин асарларини, партия ҳужжатларини пухта ўрганиш бундан буён ҳам коммунистларни ғоявий тарбиялаш ишидаги асосий вазифа бўлиб колаберади.

Партия ташкилотларида янги ўқув йилига актив тайёргарлик олиб борилаётган ҳозирги вақтда тўпланган тажрибаларнинг моҳиятини ижодий тушуниб олиш, Ленин юбилейи йилида марксча-ленинча ўқишда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб янада ривожлантириш катта аҳамиятга эга. Гап шу ҳақда бормоқдаки, партия ўқувининг назарий йўналишини ва изчиллигини янада чуқурлаштириш, партия ва совет халқи олдида турган янги вазифаларни ҳал этмоқ учун бундан самарали фойдаланиш керак.

2.

Партия жаҳонда энг илғор саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини вужудга келтириш йўлини қатъият билан ўтказиб келмоқда. Фан-техника тараққиёти, меҳнатни ва бошқарувни илмий ташкил этиш негизида экономиканинг самарадорлигини оширишнинг, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштиришнинг энг муҳим чоралари КПСС Марказий Комитетининг 1969 йил декабрь Пленуми, 1970 йил июль Пленуми қарорларида белгилаб берилди. КПСС ҳозирги вақтда ўтказиб келаётган иқтисодий сиёсатнинг туб проблемалари ифодаланган бу ҳужжатларни барча меҳнаткашлар қизғин қўллаб-қувватладилар. Бу ҳужжатлар партия ташкилотларининг узоқ даврга мўлжалланган ташкилотчилик ва сиёсий ишидаги асосий йўлини белгилаб берди.

Мана шу шароитда кадрларга ва барча меҳнаткашларга иқтисодий тарбия бериш вазифаси тобора марказий вазифа бўлиб қолмоқда. Иқтисодий ўқув одамларнинг илмий дунёқарашини шакллантиришнинг таркибий қисми. Марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш партиянинг иқтисодий сиёсатини, фан-техника революциясининг қонуниятларини, коммунистик қурилишнинг истиқболларини одамларнинг чуқур билиб ва ўрганиб олишларини таъминлаши лозим. Бу—одамларни мустаҳкам ғоявий эътиқодли қилиб, топширилган иш учун масъулиятни чуқур ҳис қиладиган қилиб, оммани юксак даражада ижтимоий актив ва меҳнатда серғайрат қилиб тарбиялашнинг мутлақо зарур шартидир.

Иқтисодий билимларни, техника ва ишлаб чиқариш илғорларининг муваффақиятларини пропаганда қилишда катта тажриба орттирганмиз. Бу тажрибадан ҳар томонлама фойдаланмоқ керак. Масалан, марксизм-ленинизм университетларининг 300 тасида партия—хўжалик активлари бўлимлари ва экономика соҳасида ишловчи пропагандистларнинг факультетлари ишлаб турибди. Кўпгина шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида Москва, Ленинградда, Украина, Белоруссия ва Қозоғистонда, Пенза, Ростов, Свердловск ва Ярославль областларида, Ставрополь ва Приморье ўлкаларида, Бошқирдистон, Татаристон автоном республикаларида — партия активлари мактаблари, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг назарий ва амалий проблемаларини ўрганиш семинарлари ишлади.

Иқтисодий ва илмий-техникавий билимларни оммавий пропаганда қилишнинг турли формалари кенг ёйилди. Ўзбекистон, Қирғизистонда, Донецк, Тюмень ва Харьков областларида, Краснодар ўлкасида халқ университетлари, социалистик хўжаликни юритишнинг ленинча принципларини, фан, техника ва илғор тажриба ютуқларини ўрганиш мактаблари ва тўгараклари кўпайтирилди, олимлар, ишлаб чиқариш новаторларининг лекциялари мунтазам равишда ўтказилиб турибди, илғор корхоналарга экскурсиялар ташкил этилмоқда.

Янги ўқув йилида марксча-ленинча ўқиш системасида **партия иқтисодий сиёсатининг актуал масалаларини, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш проблемаларини ўрганишга кўпроқ эътибор берилади.**

Бошланғич сиёсий мактабларда «Иқтисодий билим асослари» курси киритилади. Марксизм-ленинизм асослари мактабларида КПССнинг иқтисодий сиёсати ва ҳозирги замон фан-техника революцияси, янги беш йилликда халқ хўжалигини ривожлантириш масалаларига бағишланган 5-6 та махсус машғулотлар ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Марксизм-ленинизм университетларининг, шаҳар ва район партия активлари мактабларининг ўқув планларига «КПССнинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсати» деган 32 соатлик янги курс қўшимча қилиб киритилади. Назарий семинарлар тематикаси анча бойитилади ва тўлдирилади. Бундай семинарларнинг тингловчиларига «Фан-техника революцияси, унинг социал, иқтисодий оқибатлари», «Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим йўналиши», «Коммунизм қуриш даврида ишлаб чиқаришни бошқаришнинг илмий асослари» ва бошқа шулар каби актуал проблемаларни кенг ўрганиш тавсия қилинади.

Экономикани ўрганиш конкрет ва ишчанлик характерида бўлиши, саноат, қишлоқ хўжалиги ва қурилишлардаги ходимларнинг камчиликларни очиб ташлашларига ва йўқотишларига, ишлаб чиқаришни бошқаришни ва ташкил этишни такомиллаштиришларига ёрдам бериши, социалистик мусобақани, новаторликни ривожлантиришга, меҳнаткашларни ўзларини ишлаб чиқаришнинг хўжайини деб ҳис қиладиган қилиб, эскиликка, консерватизмга ва хўжасизликка тоқат қила олмайдиган қилиб тарбиялашга кўмаклашадиган бўлиши учун **иқтисодий ўқувнинг таъсирчанлигини янада оширишга эришмоқ** зарур. Машғулотларнинг таъсирчанлигини бутун чоралар билан ошириш, лекциялар, семинарлар ва иқтисодий конференциялар билан бир қаторда тингловчиларнинг амалий топшириқларни бажаришларига, ишлаб чиқариш резервларини топиш, янги техникани жорий қилиш, иқтисодий анализ, хўжаликни юритишни яхшилашга доир конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб амалга ошириш тўғрисида рефератлар, докладлар тайёрлашларига кенг йўл очиб берилиши жуда зарур. Ҳамма жойда иқтисодий ишларнинг аҳволи тўғрисида аниқ ахборотлар бериб туришни йўлга қўйиш керак. Меҳнаткашларнинг ҳар бир коллективида хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, партия ва касаба союз ходимларининг ишчилар, колхозчилар, хизматчилар йиғилишларига мунтазам равишда келиб, мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш, республика, ўлка, область экономикасини ривожлантириш планларининг бажарилиши, шу корхонадаги ишларнинг аҳволи, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибаси ва пешқадам коллективларнинг муваффақиятлари тўғрисида гапириб ва суҳбатлар ўтказиб туришларини қатъий қоидага айлантириш лозим.

Меҳнаткашларга иқтисодий билимлар ўргатишни кенг йўлга қўйишда муҳим нарса шуки, бу ишда партия ташкилотлари, касаба союзлари, комсомол, «Билим» жамияти, министрликлар ва идораларнинг, корхона раҳбарларининг куч ва ғайратини мунтазам равишда бирлаштирмоқ керак. Бу ишга илмий муассасаларни, олий ва ўрта ўқув юртларини, халқ хўжалиги мутахассисларини кенг кўламда тортиш керак.

Кадрларнинг ва барча коммунистларнинг умумий назарий билимларини янада ошириш янги ўқув йилининг энг муҳим вазифасидир. Илмий коммунизмнинг актуал масалаларини чуқур ўрганиш бу вазифани бажаришга ёрдам беради. Янги ўқув йилининг биринчи машғулотларида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланиб КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Совети ўтказган қўшма тантанали мажлис материаллари ўрганилади.

Марксизм-ленинизм асослари мактаблари учун янги ўқув программаси тузилди ва махсус ўқув китоби нашр этилди. Семинарларда: «Илмий коммунизмнинг актуал проблемалари», «Ленинизм ва жаҳон революцион жараёни», «Пролетар интернационализми тўғрисидаги марксизм-ленинизм таълимоти ва ҳозирги замон», «Ҳозирги давлат-монополистик капитализми шароитида синфий кураш» деган мавзуларни ҳамда коммунистик қурилишни, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини, ҳозирги даврдаги идеология курашининг бошқа проблемаларини ўрганиш тавсия қилинади.

Янги ўқув йили КПСС XXIV съездини тайёрлаш ва ўтказиш даврида ўтади. Съезд қарорларини ва материалларини ўрганиш ва тушунтириш, шуларни амалга оширишга меҳнаткашларни сафарбар қилиш бутун пропаганда ишида марказий ўринни олади. Мактабларда, семинарларда ўтказилаётган машғулотларда, шунингдек оммавий пропагандада КПСС XXIII съезди қарорларини бажариш йўлида партия, халқ олиб борган ишларнинг якунлари яққол очиб берилиши лозим, **коммунистларнинг диққат ва эътиборини илмий коммунизм, марксизм-ленинизм хулосаларини ўзида мужассамлаштирган партиянинг ички ва ташқи сиёсатини чуқур ўрганишга қаратиш керак.**

Партия сафларининг ташкилий ва ғоявий бирлиги партиянинг кучидир. Марксча-ленинча ўқишда, бутун пропаганда ишида энг муҳими шуки, ҳар доим синфий йўлни изчиллик билан ўтказиш, ғоявий позицияларнинг аниқ ва равшан бўлишига эришиш, буржуа ва ревизионизм қарашларининг суқилиб киришига қарши, марксизм-ленинизм принципларидан ҳар қандай чекинишга қарши курашни кучайтираберриш зарур.

Партия **раҳбар кадрларни ғоявий чиниқтириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик** қилмоқда. Шундай қилиниши табиийдир. Коммунистик қурилишнинг ҳар бир участкасида ишнинг муваффақиятини кадрлар ҳал қилади. Олға боришимизнинг тезлаштирилиши кадрларнинг билимига ва партия сиёсатини амалга ошира билишларига, меҳнаткашлар оммасини тарбиялай олишларига ва уюштира олишларига боғлиқ.

Назарий ўқувнинг ташкилий формаларига — марксизм-ленинизм университетларига, партия активи мактаблари ва семинарларига, сиртқи олий партия мактабларига раҳбар ходимларни кенг равишда тортиш, улар ўрганаётган проблемаларни мунтазам равишда коллектив бўлиб муҳокама қилишни, меҳнаткашлар олдида уларнинг сиёсий докладлар ва лекциялар билан чиқишларини ташкил этишни йўлга қўйиш керак.

Бу соҳадаги ишларнинг аҳволини текшириб чиқиш натижалари шуни кўрсатиб турибдики, баъзи раҳбар ходимлар, коммунистлар Ленин асарларини, назариянинг актуал проблемаларини ўрганиш устида систематик ишламаётирлар, эски тасаввурлар билан яшаб келмоқдалар, одамларни ғоявий тарбиялаш ишида актив қатнашмаётирлар.

Ҳозирги замондаги ишлаб чиқаришни, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларини бошқаришни такомиллаштириш вазифаси нақадар катта аҳамиятга ва актуалликка эга бўлиб қолганлиги маълум. Бироқ раҳбар кадрларнинг анчагина қисми мана шу жуда муҳим масалаларга, бошқарув илмини чуқур ўрганишга ҳануз етарли равишда эътибор бермаётир. Коммунистик қурилишнинг манфаатлари, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ҳозирги босқичида партия ҳал этаётган катта ва мураккаб вазифалар бошқарув проблемаларига барча кадрларимизнинг доимий диққат ва эътиборини тортишни талаб қилади. Бошқарув илмини эгаллаб олиш, қунт билан ўқиб ўрганиш — барча ходимларнинг энг биринчи бурчидир.

Ҳар бир ходимнинг олдига муттасил қўйиладиган талаб шуки, у сиёсий етук бўлиши ва юксак даражада омилкор бўлиши лозим; унинг ишлаб чиқаришдаги ва ижтимоий фаолиятдаги фазилатлари мана шу жуда муҳим мезон билан ўлчанади ва баҳоланади. Раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча савиясини ошириш, уларнинг омилкорлигини ошириш, ленинча ишлаш услубини тўлиқроқ эгаллаб олишда уларга ёрдамлашиш, уларни ишга сиёсий ёндошадиган қилиб тарбиялаш тўғрисида партия комитетлари ҳар доим ғамхўрлик қилишлари лозим.

Илмий зиёлиларнинг фаннинг турли соҳаларига доир фалсафий проблемаларни ўрганиш борасида, ижодий ходимларнинг — адабиёт ва санъатни ривожлантиришнинг, мафкуравий курашнинг марксча-ленинча принципларини ўрганиш борасида орттирган тажрибалари диққат-эътибор ва қўллаб-қувватлашга сазовордир. Марксизм-ленинизмни ўрганиш, илмий ва бадиий ижодкорликнинг диалектик методини эгаллаб олиш, фан ва санъат ходимларининг коммунистик қурилишдаги ролини ошириш — зиёлиларни ғоявий тарбиялашнинг асосий мазмуни бўлиши керак.

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида»ги қарорини бажарабориб, **комсомоллар ва ёшларнинг сиёсий ўқуви** билан конкретроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Комсомол тўгаракларида ва семинарларида раҳбар бўлиб ишлаётган коммунистлар сони кейинги уч йил ичида икки баравардан зиёдроқ кўпайди. Комсомоллар марксча-ленинча ўқувининг мунтазам системасини вужудга келтириш ва ёшлар орасида сиёсий пропаганданинг оммавий формаларини ташкил этиш чоралари кўрилди. Комсомол пропагандистлари билан ишлаш анча яхшиланди.

Комсомол тўгаракларида ва семинарларида ўқув йили РКСМ III съездида «Ёшлар союзларининг вазифалари» тўғрисида В. И. Ленин сўзлаган тарихий нутқнинг 50 йиллигига бағишланган ленинча дарс билан бошланади. Машғулотларни тайёрлашда, Ленин асарларини, ВЛКСМ XVI съездининг материалларини, партиянинг иқтисодий сиёсатини чуқур ўрганишда комсомол ташкилотларига, пропагандистларга ёрдам кўрсатиш зарур.

Ёшларни ғоявий чиниқтиришга ҳар доим эътибор бериб туриш, ҳар бир комсомолнинг революцион назарияни ўрганишига конкрет ёрдамлашиш мукаммал марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришнинг, коммунистик ахлоқни қарор топтиришнинг зарур шартидир.

3.

Марксча-ленинча ўқишни янада такомиллаштириш ва пропаганда ишининг самарадорлигини ошириш сиёсий ўқувнинг сифатини яхшилаш билан, **коммунистларни ғоявий тарбиялашга партия ташкилотлари қилаётган раҳбарликни кучайтириш билан** чамбарчас боғланган.

Практика шуни кўрсатиб турибдики, сиёсий машғулотларнинг анчагина қисми одамларнинг ошиб бораётган талабларини қондира олмаётир. Назария масалалари кўпинча абстракт тарзда, практикадан ажратилган ҳолда талқин этилмоқда, ҳозирги замоннинг актуал проблемалари тузик очиб берилмаётир. Ўрганилаётган масалалар бўйича буржуа ва ревизионизм концепцияларини танқид қилиш кўпинча юзаки тус олмоқда. Машғулотларни ўтказишнинг актив формаларини эгаллаб олмаган, мамлакатдаги ва жаҳондаги сиёсий ҳаёт тўғрисида тингловчиларни хабардор қилмаётган пропагандистлар ҳам оз эмас. Баъзи партия ташкилотлари машғулотларнинг мазмунига кам эътибор бермоқдалаар, мактаб ва семинарлар ишини пухта ташкил этиш учун лозим бўлган чораларни кўрмаётирлар. Одамларнинг тайёргарлик даражасини ва қизиқишларини ҳисобга олмай тузилган мактаб ва семинарлар ҳам бор. Коммунистлар ўзларининг сиёсий билимларини мустақил равишда оширишларига нисбатан талабчанлик, бу ишни контроль қилиб туриш ҳали ҳам етарли эмас. Мана шуларнинг ҳаммаси ўқишнинг ғоявий даражасини ва самарадорлигини пасайтиради.

Ўқишнинг таъсирчанлигини кучайтириш пропагандист кадрларни тайёрлашни яхшилашга кўп жиҳатдан боғлиқ. Ҳозирги вақтда партияда энг яхши тайёрланган коммунистлардан 1 миллион 100 минг киши пропагандистлик ишини олиб бормоқда. Шулар орасида партия, совет ва комсомол ходимлари, корхоналар ва муассасаларнинг раҳбарлари 178 минг киши, илмий ходимлар ва ўқув юртларининг ўқитувчилари 296 минг киши. Пропагандистларнинг учдан бир қисми халқ хўжалиги соҳасидаги мутахассислардан иборат. Кўпгина сиёсий мактабларнинг ва назарий семинарларнинг раҳбарлари предметлар бўйича ихтисослашиб олдилар ва бу соҳада иш тажрибаси орттирдилар.

Марксча-ленинча ўқишнинг янги вазифалари **пропагандистлар билан ишлашни** жиддий равишда **яхшилашни** талаб қилади. Чунки ҳозирги замон шароитида пропагандистлар олдига айниқса юксак талаблар қўйилмоқда. Пропагандист — назарий билимларга эга бўлган, кенг ва ижодий фикр қила оладиган, ижтимоий турмуш ҳодисаларини, революцион кураш ва коммунистик қурилиш тажрибаларини марксча анализ қилиб умумлаштириб бера оладиган кишидир. У ленинча пропаганда қилиш санъатини яхши эгаллаб олиши, социал психологиянинг, логика (мантиқ) ва педагогиканинг конкрет хулосалари билан қуролланиб олиши, марксизм-ленинизмни таъсирчан пропаганда қилиш мақсадида фан ва маданият муваффақиятларидан, тарихий тажрибадан ва кундалик практикадан моҳирлик билан фойдаланиши лозим.

Партия маорифининг ҳамма бўғинларида иқтисодий билимларни пропаганда қилишни кучайтириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети берган кўрсатмаларни амалга ошириш экономика масалаларини, партиянинг иқтисодий сиёсатини яхши билган коммунистларни пропаганда ишига тағин ҳам кенгроқ тортишни талаб қилади. Экономист пропагандистлар тайёрламоқ учун марксизм-ленинизм университетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари ҳузурида ташкил этилаётган мактаблар ва курслар сингари яхши натижалар берган формалардан кенг кўламда фойдаланмоқ керак. Айниқса қишлоқлар учун пропагандистларни сиртдан тайёрлашнинг доимий ишлайдиган системасини тузган Молдавия, Горький области партия ташкилотларининг тажрибаси диққатга сазовордир.

Партия комитетлари пропагандистнинг ишига раҳбарлик қилишга илмий асосда ёндашишга, **практикани чуқур ва системали равишда анализ қилишга; одамларнинг, айниқса турли категориялардаги меҳнаткашларнинг ғоявий талабларини яхшироқ ҳисобга олишга** интилаётганликлари очиқ кўриниб турибди. Белоруссия, Ўзбекистон Коммунистик партияларининг Марказий Комитетлари, Челябинск, Воронеж область партия комитетлари, Красноярск, Горький, Таганрог шаҳар партия комитетлари ва бошқа бир қанча партия комитетлари ҳузурида идеология ишини социологик тадқиқ қилиш институтлари жамоатчилик асосида ташкил этилди ва ишлаб турибди.

Ҳозирги вақтда партия ташкилотлари ҳузурида ишлаб турган сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари жуда кўп. Бу сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари амалда партия пропагандасининг илмий-методик марказларига айланмоқда. Мана шу сиёсий уйлар ва кабинетларда тўққиз мингдан кўпроқ методик советлар жамоатчилик асосида ишлаб турибди, уларнинг ишида саксон минг олим, тажрибали методистлар ва пропагандистлар қатнашмоқда. Уларнинг фаолиятини активлаштириш, уларни омма орасида олиб борилаётган сиёсий ишлар тажрибасини системали равишда ўрганишга ва умумлаштиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг самарали ва таъсирчан методларини ишлаб чиқишга тортиш албатта керак.

Матбуот, телевидение, радио партия маорифи системасида оммавий пропаганданинг турли формаларида шуғулланаётган барча ўртоқларга катта ёрдам бермоқда. Бу оммавий информация воситалари миллион-миллион совет кишиларини сиёсий билимлардан баҳраманд қилмоқда, партия сиёсатини тушунтириб бермоқда, меҳнаткашларни коммунизм идеалларига бениҳоя садоқат руҳида, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбияламоқда, уларни хўжалик ва маданий қурилишнинг навбатдаги вазифаларини амалга оширишга сафарбар этмоқда.

Бироқ, матбуот органлари, радио ва телевидение студияларининг ҳаммасида ҳам бу муҳим иш ҳар доим етарлик савияда олиб борилаяпти деб бўлмайди. Вазифа шуки, партия пропагандасида, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишида матбуотнинг ролини ошириш, энг яхши, энг билимдон ва малакали кучларни матбуотда кенг кўламда қатнаштириш керак.

Тингловчиларнинг ўз зиммаларидаги масъулиятни англаб назарияни ўрганиш борасида қунт билан ишлашлари партия ўқувининг самарадорлигини таъминловчи энг муҳим шартдир. Ҳар қандай меҳнат каби назарий ўқув ҳам катта уюшқоқликни, қатъият билан ишлашни ва мақсадга эришиш йўлида жиддий куч ва ғайрат сарфлашни талаб қилади. Партия ташкилотлари бу соҳада коммунистларга ҳар доим ёрдам бериб туришлари, уларнинг ўз назарий билимларини ўстириш учун масъулиятларини оширишлари лозим. Совет кишиларини ижтимоий ҳаёт масалаларига марксча ёндашадиган қилиб тарбиялаш йўлида барча воситалардан фойдаланиб, уларни ғоявий жиҳатдан қуроллантириш, коммунизм учун, улуғ марксизм-ленинизм таълимотининг тантанаси учун курашда совет кишиларининг сиёсий активлигини ва меҳнат ғайратини ошираберриш зарур.

Бошланаётган ўқув йили марксча-ленинча ўқувнинг илмий даражасини ва самарадорлигини оширишда, коммунистик қурилишнинг ҳозирги даврдаги вазифаларига мувофиқ партия тарихини, назариясини ва сиёсатини чуқур ўрганишда янги босқич бўлиб қолиши лозим.

(11 сентябрь).

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Гиламчилар туҳфаси

Хўжайлидаги «Қорақалпоғистон комсомоли 40 йиллиги» кийим тикиш фабрикасининг зиммасига оширилган мажбурият олиб ишлаётган гилам тўқиш цехи ишчилари 1971 йил ҳисобига иш бажаришяпти. Цехнинг Ж. Утепова, Ж. Боқиева, Ж. Рўзимова, Б. Жуманиёзова каби пешқадам тўқувчилари ойлик ва квартал топшириқларини муттасил 1,5-2 ҳисса уддалашаётир.

Цех коллективи ўтган 7 ой ичида пландаги 1565 квадрат метр ўрнига 1633 квадрат метр гилам тўқиб беришган эди. Август ойидаги натижа эса бундан ҳам зиёд бўлди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Сув омбори қурилмоқда

Яккабоғ районидаги «Правда» колхози ерида Қорабоғ сув омбори қурилиши жадал олиб борилмоқда. Уни область сув хўжалиги қурилиш трестининг Яккабоғ механизациялашган кўчма колоннаси барпо этмоқда. Иш бошланганига кўп бўлгани йўқ. Аммо қурувчилар келгусида 5 минг гектар ерни суғоришни яхшилайдиган бу омбор қурилишида катта иш қилиб қўйишди. Шу кунгача 160 минг куб метр тупроқ ишлари бажарилди.

Бинокорлар қиладиган иш кўп. Улар 9920 куб метр тупроқ кавлаб олишлари, 3210 куб метр бетон ётқизишлари керак. 1972 йил охирларигача омбор фойдаланишга топширилиши лозим. Кўчма колонна коллективи бу жами 2 миллион 305 минг сўмлик ишни муддатидан олдин бажаришга ҳаракат қиляпти.

Ю. БЕРДИЕВ.

Пландан ташқари маҳсулот

Денов ёғ-экстракция заводининг аҳил коллективи юбилей йилининг 7 ойи мобайнида 6 миллион 778 минг ўрнига 7 миллион 402 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Реализация плани 114 процент уддаланди. Республикамизнинг уч йирик корхонаси коллективлари бошлаб берган ватанпарварлик ташаббусига қўшилган корхона ишчилари 8 ойлик топшириқни барвақт адо этганликлари ҳақидаги рапортга имзо чекдилар. Пландан ташқари бир неча минг сўмлик ёғ ҳамда шелуха ишлаб чиқаришга эришдилар. Бу борада Д. Худойқулов бошчилик қилаётган бригада аъзолари катта ҳисса қўшишди.

Т. РАЖАБОВ.

Бир ой илгари

Уйчи районидаги 8-автобаза коллективи юбилей йили топшириқларини муваффақиятли бажармоқда. Саккиз ойлик планни муддатидан бир ой олдин бажариб бўлишди. 377 минг сўм ўрнига 392 минг сўмлик иш бажарилиб, топшириқ 103,9 процент бажарилди. Топшириқнинг барвақт бажарилишига А. Қорабоев, А. Мўминов, Ғ. Иномов каби шофёрлар салмоқли ҳисса қўшишди.

К. ТУРАЕВ.

ОЛИМЛАР МАСЛАҲАТИ

ДЕФОЛИАЦИЯНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАЙЛИК

Дефолиация ва дессикация қилишни ўтказиш муддатлари ҳақида фан эришган муваффақиятлар ҳамда илғор тажрибага асосланиб бир неча марта маслаҳатлар берилганлигига қарамай, кўпчилик қишлоқ хўжалик мутахассислари, республиканинг айрим областлари ва районлари бу муҳим тадбирни ўз вақтида амалга оширишга етарли эътибор бермаяптилар. Улар бу билан пахта ҳосилини машиналар билан ўз вақтида териб олиш ишига катта зарар етказяптилар.

Шуни яхши эсда тутиш керакки, бу йилги об-ҳаво шароити ўтган йиллардагидан катта фарқ қилади ва ғўзанинг ривожланиши 1966—1969 йиллардагидан анча олдинда. Ҳатто ғўзанинг ривожланиши учун шарт-шароитлар энг қулай бўлган 1967 йилда ҳам пахта майдонларида бу йилгига қараганда камроқ ҳосил тўпланган эди. Бу йил терим олдидан дефолиацияни ўз вақтида ўтказиш учун энг яхши шарт-шароитлар вужудга келганлиги шубҳасиздир.

Фан ва тажриба томонидан шу нарса тасдиқланганки, агар ғўза тупларида кўсаклар ҳосил бўлганидан кейин орадан 35 кун ўтган бўлса, дефолиантлар ҳосилга салбий таъсир кўрсатмайди. Масалан, биз томонимиздан олиб борилган текширишлар натижасида ана шундай кўсакларда дефолиантларнинг таъсири остида толанинг шаклланиши ва пахта чигитининг пишиши тезлашиши аниқланган.

Бу йилги шароитда ғўза тупларида бундан 30-35 кун илгари пайдо бўлган кўсаклар сони оз ва пайдо бўлган ҳосил элементларининг кўпчилиги, улар тупларда қандай жойлашганлигидан қатъи назар, ҳозир пишиб етилган.

Ҳозирги вақтда етарли миқдорда очилган кўсаклари бўлган далалар бор ва ана шу майдонларда ҳосилнинг сифати ҳамда миқдорига зарар етказмаган ҳолда дефолиация ўтказиш мумкин. Бу йилги шароитда дефолиантлар ҳатто ғўза тупларидаги кўсаклар якка-ярим очилган участкаларда ҳам экинга зарар етказмайди. Чунки, ана шу майдонлардаги ғўза туплари ҳам етарли даражада пишиб қолган.

Газеталарда илгари эълон қилинган мақолаларда берилган тавсияларда биз 10 сентябргача дефолиацияни табақалаб ўтказиш ва шундан сўнг ҳамма жойда бу ишни оммавий равишда амалга ошириш зарур деган фикрни айтган эдик. Шунга қарамай, республикамизда дефолиациянинг бориши ҳақидаги маълумотлар бу муҳим тадбирни амалга оширишга ҳамма ерда ҳам бирдек яхши эътибор берилмаётганлигини кўрсатмоқда. Мисол учун, 11 сентябргача умуман республика бўйича ҳаммаси бўлиб 428744 гектар майдонда дефолиация ўтказилган. Бу планда белгиланганига нисбатан 37,5 процентни ташкил этади. Шу жумладан дефолиация ўтказиш плани Қашқадарё областида 78,9 процент, Бухоро областида 61,1 процент, Тошкент областида 54,9 процент, Хоразм областида 53,6 процент, Сирдарё областида 50,3 процент, Сурхондарё областида 45,8 процент, Қорақалпоғистон АССР да 43,2 процент, Наманган областида атиги 9,3 процент, Андижон областида 6.1 процент, Самарқанд областида 5,9 процент ва Фарғона областида бор-йўғи 5,6 процент бажарилди.

Тошкент областининг районларида дефолиация ўтказишнинг аҳволи билан танишилганда шу нарса маълум бўлдики, бир қатор районларнинг раҳбарлари ғўзанинг баргини ўз вақтида тўктиришга зарур даражада эътибор бермаяптилар. Оққўрғон районининг хўжаликлари дефолиация ўтказиш планини деярли тугаллаган, бу соҳадаги топшириқ Бўка районида 60 процентга яқин бажарилган. Областнинг бошқа районларида эса дефолиация энди бошланяпти.

Юқорида келтирилган мисоллардан шу нарса кўриниб турибдики, республиканинг айрим областлари ва районларида дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказишга катта эътибор беріляпти. Қашқадарё ва Бухоро областларида, Тошкент областининг Оққўрғон ва Бўка районларида худди шундай қилиняпти. Ана шу областлар ва районларда дефолиация фақат бу йил ўз вақтида ҳамда сифатли ўтказилаётгани йўқ. Улар бу муҳим тадбирни ҳар йили ҳам белгиланган муддатда юқори сифат билан ўтказмоқдалар ва шу туфайли машина терими планини муттасил бажариб келмоқдалар.

Бу ерда шуни айтиш керакки, айрим олимлар ва ишлаб чиқариш ходимлари дефолиацияни ўтказиш масаласига бошқача назар билан қарамоқдалар. Улар бу тадбирни кечроқ амалга оширишни тавсия этмоқдалар ҳамда ўзларининг ана шу фикрларини дефолиантлар пахта ҳосилига маълум даражада зарар етказади, деб асослашга уринмоқдалар. Бу фикрга қўшилиб бўлмайди, чунки дефолиацияни ўтказишда ҳар қандай кечикиш айниқса бу йилги шароитда машина теримини ўз вақтида оммавий равишда бошлашни кейинга суриб юборади.

Маълумки, дефолиантлар ғўзага 25 августдан 20 сентябргача бўлган даврда энг кўп таъсир кўрсатади, яъни дефолиациянинг календар муддати ҳал қилувчи роль ўйнайди. Дефолиация ана шу муддатдан кейин ўтказилса, ғўза тупларининг ўсиш ва ривожланиш даражасидан қатъий назар, дефолиантларнинг таъсири ва дефолиациядан кўриладиган фойда кескин камаяди. Чунки дефолиацияни ўтказишдан кўриладиган фойда ва дефолиантларнинг таъсири ғўзанинг ёши хусусиятлари билан ҳам боғлиқдир. Дефолиация кеч ўтказилганда оша пишиб кетган ғўзага дефолиантлар яхши таъсир қилмайди, чунки унинг ҳаётийлиги сусайиб қолган бўлади. Шу туфайли бу йилги шароитда ғўзани дефолиация қилишни кечиктириш мумкин эмас. Бунинг устига об-ҳаво бюросининг маълумотларига қараганда, октябрь ойида ҳароратнинг кескин пасайиши кутилмоқда.

Бу йил дефолиация ўтказиш ва машина терими соҳасида белгиланган тадбирларни тўла амалга ошириш қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча қишлоқ меҳнаткашларидан ғўза баргини тўктириш ишини аниқ ташкил этиш ва тез суръатлар билан олиб бориш ҳамда уни белгиланган муддатда тугаллаш юзасидан зарур чоралар кўришни талаб этади.

А. ИМОМАЛИЕВ — Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори, профессор, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ректори, Р. КОБЛОВ, П. БАРЬЕТАС, И. ОТАХОНОВ, С. ОХОТНИК — биология фанлари кандидатлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг илмий ходимлари.

ХОРАЗМ областидаги Янгиариқ районй меҳнаткашлари пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Йиғим-терим конвейер усулида ташкил этилди. Суратда: Хонқа пахта заводида ҳосил қабул қилиб олиняпти.

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

СУДАНДА ЎЗБЕК ЛУБКОРЛАРИНИНГ ТАЖРИБАСИ ҚЎЛЛАНИЛАДИ

Судан қишлоқ хўжалик министрлигининг вакили Қосим Иброҳим Ҳасан Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан қуйидагиларни айтди: «Биз Ўзбекистонда канопни қайта ишлайдиган механизациялаштирилган зўр комплекснинг ишини биринчи марта кўрдик». Иброҳим Ҳасан ўн кун мобайнида ўз ҳамроҳлари билан Ўзбекистон лубкорларининг каноп етиштириш ва уни қайта ишлашни механизациялаш тажрибаларини ўрганди.

Судан мутахассислари Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз лубзорларида, 2-луб заводи цехларида машина ва механизмларнинг иши билан танишдилар. Улар Ўзбекистон луб экинлари станцияси ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш ҳамда электрлаштириш Урта Осиё илмий-тадқиқот институтини ҳам бориб кўришди.

Қосим Иброҳим Ҳасан бундай деди: «Утказилган тажриба ватанимизда каноп етиштириш учун катта истиқболлар борлигини кўрсатди. Биз ўз юртимизда ҳам шундай машиналарни ишлатишни истар эдик». У янги машина канопни йиғиштириб олиш учун катта истиқболга эга эканлигини айтди. Судан мутахассислари Ўзбекистон лубкорлари билан алоқаларни кенгайтириш зарурлигини таъкидладилар. Уларнинг фикрича, Ўзбекистон лубкорларининг тажрибаси каноп етиштиришда Судан деҳқонларига жуда катта ёрдам бера олади. (ЎзТАГ).

Қарши машина канали чўлни ўзлаштиришда ва уни нозу-неъмат ўлкасига айлантиришда катта роль ўйнайди. Ҳозир машина каналини қазиш жадал суръатлар билан олиб боріляпти. Механизаторлар, монтажчилар ва бошқа касбдаги бунёдкорлар ана шу хайрли ишни амалга оширишда сидқидилдан меҳнат қилишяпти. Суратларда: (юқоридан пастга). Қарши машина каналининг биринчи насос станциясида арматура юмушларини аъло бажараётган слесарь-монтажчи А. Евсюков ва К. Шарипов ўртоқлар.

А. ТУРАЕВ фотолари.

Фотолавҳалар

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Ўзбекистон ССР районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1970 йил 11 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан буён тайёрланган пахта	Шу жумладан машинада терилган пахта
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Бухоро	40,53	12,89
Қоракўл	35,93	12,19
Ромитан	34,22	13,26
Шофиркон	30,96	2,14
Свердлов	30,77	3,95
Вобкент	26,49	3,64
Ғиждувон	25,99	3,06
Коғон	24,81	5,08
Конимех	12,46	—
Навоий	3,25	—
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Яккабоғ	23,39	0,68
Косон	21,11	11,61
Ғузор	20,77	2,49
Қарши	18,90	5,46
Китоб	17,41	0,55
Қамаши	16,54	0,07
Шахрисабз	15,00	1,20
Чироқчи	14,26	0,36
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Термиз	13,94	0,37
Шеробод	11,60	2,07
Жарқўрғон	10,53	0,29
Шўрчи	8,41	0,03
Денов	8,37	—
Сариосиё	8,28	—
Ғагарин	4,35	2,49
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Янгиариқ	7,93	—
Хива	7,88	—
Шовот	6,88	—
Қўшкўпир	6,30	—
Урганч	5,61	—
Хазорасп	5,50	—
Гурлан	5,11	—
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	12,04	—
Ўзбекистон	8,64	—
Ленинград	8,33	—
Боғдод	7,80	—
Риштон	4,89	—
Қува	4,55	—
Охунбобоев	3,61	—
Олтиариқ	2,71	—
Фарғона	1,11	—
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Андижон	9,25	—
Балиқчи	8,44	—
Бўз	7,43	—
Ленин	7,11	—
Избоскан	5,41	—
Москва	4,98	—
Хўжаобод	2.75	—
Қўрғонтепа	0,36	—
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Беруний	8,97	—
Тўрткўл	8,82	—
Хўжайли	8,40	—
Амударё	7,04	—
Қўнғирот	2,35	—
Нукус	1,82	—
Шуманай	1,67	—
Чимбой	1,20	—
Кегайли	0,84	—
Тахтакўпир	0,54	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	6,83	—
Наманган	4,94	—
Учқўрғон	4,13	—
Уйчи	3,09	—
Янгиқўрғон	2,23	—
Задарё	1,08	—
Чуст	0,40	—
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Бекобод	1,89	—
Орджоникидзе	1,77	—
Бўка	1,75	0,01
Урта Чирчиқ	1,66	—
Янгийўл	1,53	—
Оққўрғон	0,52	0,12
Юқори Чирчиқ	0,06	—
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Иштихон	3,07	—
Пастдарғом	1,48	—
Каттақўрғон	1,37	—
Нарпай	1,09	—
Хатирчи	0,43	—
Самарқанд	0,29	—
Оқдарё	0.26	—
Булунғур	—	—
Ғаллаорол	—	—
Пайариқ	—	—
Ургут	—	—
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Жиззах	5,40	—
Сирдарё	0,75	—
Янгиер	0,61	—
Киров	0,53	—
Боёвут	0.52	—
Гулистон	0.18	—
Еттисой	0,08	—
Пахтаорол	—	—
Ильич	—	—
Мирзачўл	—	—
Пахтакор	—	—

ХОТИРЖАМЛИК КАЙФИЯТИ

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

◆ ◆

Гагарин райони — Сурхон-Шеробод чўлидаги кенжа район. Шунга қарамасдан бирқанча қимматли ташаббусларни кўтариб чиқди. Пахтачиликни механизациялашнинг карвонбошилари бу ерда анча бор. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Шоймардон Қудратов, Отамурод Худойназаров ва уларнинг шогирдлари Тоғай Абсаматов, Светлана Продан каби машҳур механизаторлар қўриқ районнинг фахри ҳисобланади.

Бултур машинада ҳаммадан кўп ва сифатли пахта терган Шоймардон Қудратовнинг довруғи бутун мамлакатга тарқалган. Бу йил ҳам у ўз традициясига содиқ бўлиб қолмоқда: машина теримини биринчи бўлиб бошлаб берди.

Бироқ 40 минг тонна пахтанинг қарийб 30 минг тоннасини машиналарда териш мажбуриятини олган бу районда теримга яхши киришилганича йўқ, дефолиация асоссиз сабабларга кўра кечиктириб юборіляпти. Оқибатда 286 та машинанинг қарийб ҳаммаси теримга тушиш учун қандайдир бир «алоҳида сигнал» кутиб турибди. Ҳа, райкомнинг биринчи секретари Х. Бердиев ва райижроком раиси Н. Тоғаев ўртоқлардан, тортиб район қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи М. Камолиддиновгача, қолаверса, совхозлар бўлимларининг бошлиқларигача, ҳамма-ҳаммаси «дефолиация ўтказишга ҳали вақт бор», деган нотўғри кайфиятга берилиб кетганга ўхшайди.

Шахсан район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ҳаким Бердиевнинг кўрсатмаси билан 25 августда бошланган дефолиация тағин ўн кунга тўхтатиб қўйилди. Ғўзага дори сепиш учун келган самолётлар бошқа районларга ўтиб кетишди.

Абдулла Набиев номли совхозда самолётларнинг учиши ва қўйиши учун махсус майдончалар йўқ. Шу туфайли бу ерда ғўза баргини сунъий тўктириш пайсалга солинмоқда. Ўртоқ М. Ўралов директорлик қилаётган «Советобод» совхозининг 1, 3, 5 ва 7-бўлимларида пахтазорларни ҳаддан ташқари ўт босиб кетган. Шу майдонлардаги ғўзаларга химиявий дорилар сепилганига анча бўлди. Бироқ, ўт қалин ўсганлиги сабабли бу майдонларда ишлатилган бутифос яхши самара бермади.

Район хўжаликларида далага сафарбар этилиши лозим бўлган 7 минг кишидан 3900-4000 киши пахта теряпти. Уларнинг ҳам иш унуми бир кунда ўрта ҳисобда 35 килограммдан ошмаяпти.

Агар «зангори кемалар»га кенг йўл очиб берилса район бўйича кунда йиллик планнинг 4 процентидан ошириб пахта тайёрлаш мумкин. Афсуски, машиналарни тўла ишга тушириш учун дефолиация вақтида ўтказилмаётир. Натижада агрегатларнинг теримга тушишига имконият яратилмаётир.

«Советобод» совхозининг машҳур механизатори Шоймардон Қудратов терим агрегатининг нималарга қодир эканлигини амалда исботламоқда. У кейинги уч кунда 74 тонна пахта терди. Лекин моҳир механизаторнинг тажрибаси райондаги бошқа хўжаликларда кенг ёйилаётгани йўқ. Район раҳбарлари Қудратов даласини кўриб кетганларидан кейин ҳам дефолиацияни тезлаштиришга журъат этмаяптилар.

Шўрчи ва Денов районларида ҳам дефолиация кечиктириб юборилмоқда. Машина терими сунъий равишда чўзилиб кетяпти. Бу районларда машина теримига ажратилган майдонларнинг энди 10-15 проценти дефолиация қилинди. Район ва хўжаликларнинг раҳбарлари ғўза тупларининг тепасидаги 3-4 гулнинг қачон кўсакка айланишини кутиб ўтиришибди.

Сурхондарё механизаторлари бу йилги ҳосилнинг 160 минг тоннасини агрегатлар бункеридан тўкишга сўз беришган. Бунинг учун хўжаликларда 2100 дан ортиқ «зангори кема» бор. Ана шу техникадан тўла қувват билан фойдаланилса, кунига йиллик планнинг 3 процентидан ошириб пахта топшириш мумкин. Аммо, область ва кўпгина районларнинг раҳбарлари бунга яхши тушуниб етмаётганга ўхшайдилар.

Яна бир иллат шундаки, областда йиғим-теримни ўтказиш юзасидан тузилган график ишонарли эмас. Масалан, область партия комитетида пахта теримига 95 минг киши сафарбар этилди, деган маълумот бўлса, область қишлоқ хўжалик бошқармасида эса — 106 минг киши деб кўрсатилган. Ҳақиқатда, область хўжаликларида этак боғлаб пахта тераётган кишилар сони 75 минг 900 кишини ташкил этади. Тасдиқланган графикка нисбатан 30 мингдан ортиқ киши теримда қатнашмаётир. Область хўжаликларида ҳар бир теримчининг бир кунда терган пахтаси ўртача 43 килограммдан ошмаяпти. Шу сабабдан ҳам Сурхондарё области бир неча кун давомида бир процентдан сал ошириб пахта тайёрламоқда.

Аҳвол шу тариқа кетаверса, дефолиация кечиктирилиб, машина теримига тўғаноқ солинаверса ,сурхондарёликлар жуда катта қийинчиликларга дуч келишлари мумкин. Бироқ, об-ҳаво ҳар қачонгидан ҳам қулай келган ҳозирги дамларда бунга сира йўл қўйиб бўлмайди ва бундай сусткашликка тоқат қилиш асло мумкин эмас.

Сурхондарё область партия комитети, область ижроия комитети пахта теримини жадаллаштириш учун нимаики зарур бўлса, барчасини бажаришга даъват этилгандир. Бугуннинг талаби ҳам ана шундай!

А. ХАЛИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТЕНГ БЎЛИНГАН ОЧКОЛАР

ФУТБОЛ

Футбол тасодифлари муҳлисларнинг олдиндан билдирган «башорати»да эмас, балки футбол жангоҳида юзага келади. «Динамо» — «Пахтакор» учрашувида ҳар иккі томон ҳам дам ҳужумга, дам мудофаага ўтиб турди. Дарвозабон Любарцев бир неча марта ўз командасини голдан сақлади. Унинг 23-минутдаги Козлов, 29-минутдаги Маслов уюштирган кучли зарбаларни маҳорат билан бартараф қилиши москваликлар олқишига сазовор бўлди. Шунга қарамай динамочилар навбатдаги ҳужумда ҳисобни биринчи бўлиб очишга эришадилар. Бунда тўп пахтакорчилар капитани Петуховга тегиб, четга чиқаётганда, уни ҳужумчи Юрий Авруцкий дарвозага чаққон йўллайди. Ўйиннинг 36-минутида берилган бу зарбадан ҳисоб 1:0 бўлади.

Танаффусдан кейин командалар майдонга янги кучлар туширдилар. «Пахтакор»да Абдураимов ўрнига Родионов, кейинчалик Патрикеев билан Кузьмин алмаштирилди. Мезбонлар эса Козловни олиб Ларинни қўйдилар. Ўйинчилар учрашувнинг иккинчи қисмида ҳисобни қандай бўлмасин тенглаштиришга уриндилар. Футболчиларимизнинг бир неча бор уюштирган ҳужумлари дастлаб натижасиз қолди. Динамочилар эса ҳисобни мустаҳкамлашга зўр беришди. Учрашувнинг 76 минутида «Пахтакор»нинг омади келди. Галдаги ҳужумда Леонов мезбонлар дарвозабони Пильгуйни доғда қолдириб, тўпни аниқ нишонга йўллади. Ҳисоб — 1:1.

Шундай қилиб «Пахтакор» бу ўйинда қимматли бир очкони қўлга киритиб бир йўла икки поғона юқори кўтарилди — ўнинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Шу куни қолган ўйинлар қуйидагича ўтди: «Динамо» (К.) — «Шахтёр» 3:0, «Торпедо» (Кт.) — «Заря» 1:3, «Спартак» (Ор) — «Спартак» (М) 1:1.

Ўйинлар жадвалининг бугунги кўриниши:

	У	Ю	Д	М	Т	О
«Спартак» М	24	10	10	4	38—20	30
«Динамо» М	23	12	6	5	31—15	30
ЦСКА	22	12	4	6	31—14	28
«Динамо» К	23	12	4	7	26—17	28
«Заря»	23	9	9	5	24—20	27
«Динамо» Тб	21	10	6	5	28—16	26
СКА Р	23	6	13	4	20—15	25
«Торпедо» М	22	9	7	6	25—25	25
«Арарат»	22	9	5	8	22—22	23
«Пахтакор»	24	6	9	9	17—35	21
«Нефтчи»	20	6	8	6	13—14	20
«Динамо» Мн	22	6	8	8	24—22	20
«Торпедо» Кт	24	4	10	10	17—24	18
«Шахтер»	23	6	6	11	22—42	18
«Зенит»	23	5	6	12	18—35	16
«Черноморец»	21	4	7	10	14—24	15
«Спартак» Ор	24	4	6	14	22—37	14

Жадвалда кечаги «Торпедо» (М) — «Нефтчи» учрашуви ҳисобга олинмади.

Ҳ. НОСИРОВ.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ХАРАКТЕРИ

ХАЛОСКОР

Собиржон курсдошлари билан тушган расмни ишлаш учун ўз хонасига кириб кетди. Онаси ташқарида уй ишлари билан банд эди. Бир вақт ичкаридан қўрқув аралаш, қаттиқ қичқирган товуш эшитилди. Она уйга кирганида Собиржоннинг ранги ўчган ҳолда ерда чўзилиб ётар эди. Ўғлини бу аҳволда кўрган она ўзини йўқотиб қўяёзди. Ҳовлига чиқиб дод-фарёд солди. Бир зумда қўни-қўшнилар йиғилишди. Ҳамма ўзича даво излар эди.

Аммо Собиржоннинг аҳволи борган сайин оғирлашаётган эди. Шу пайт кимдир «Шавкатжонни чақириш керак» деди-да, югурганча кўчага чиқиб кетди. Яна кимдир «Тез ёрдам»га, бошқа биров эса участка врачига ошиқди.

Фурсат ўтмай, эшикдан ўрта бўйли ва қорачадан келган бир йигит қўлида шприц ва фонендоскоп ҳамда қандайдир дори-дармонлар кўтариб жадал кириб келди. Ҳеч кимга аҳамият бермай, тўғри беморнинг ёнига борди, ток урганини кўриб, дарҳол уни кўтариб ташқарига олиб чиқди. Юрак уриши сезилмасди. Врачнинг ранги ўзгарди, ҳаракати тезлашди.

Дарҳол оғиздан ҳаво юборди, сунъий нафас бериб, оёқ-қўлларини ҳаракатга келтира бошлади. Бир неча ампулаларни синдириб, укол қилди.

Бу жараёнлар шундай тезлик билан бажарилар эдики, шифокор қора терга тушиб кетди. У ҳеч нарсага аҳамият бермас, фақат Собиржоннинг ҳаётини сақлаб қолиш учун бор билим ва қобилиятини ишга солган эди.

Бемор аста-секин ўзига кела бошлади. Меҳнати зое кетмаётганини кўрган Шавкатжон ҳам қаддини ростлади ва атрофдагиларни тинчланишга ундади. Шу орада «Тез ёрдам» машинаси ҳам етиб келди.

Шу воқеадан сўнг бу шифокорга бўлган ҳурматимиз янада ортди. Ақл ёшда эмас, бошда деганлари рост экан. Шунчалар ўз касбининг моҳир устаси ва ажойиб инсон бўлган бу йигит билан суҳбатлашгимиз ва қалбимиз тўрида ги энг илиқ ва самимий сўзларни изҳор этгимиз келди. Аммо Шавкатжон навбатчиликка шошиб турган экан, бафуржа гаплаша олмадик.

Орадан бир ҳафта ўтгач, Собиржон соғайиб, касалхонадан уйига қайтди.

Биз ҳикоя қилаётган Шавкатжон Назаров Тошкент Давлат медицина институти болалар юқумли касалликлар бўлимида ассистент бўлиб ишлайди. Ҳозир Шавкатжон Ҳасана Юнусова раҳбарлигида болаларда ич терлама касаллигининг пайдо бўлиши мавзуи устида илмий иш олиб бораётир.

Р. МУҲСИМОВА.

РЕДАКЦИЯ ЁРДАМ ҚИЛАДИ

Тошкент область Чорвоқ шаҳарчаси 47. уй 25- квартирада яшовчи А. Б. Шиганова асоссиз равишда ишдан бўшатилгани ҳақида шикоят қилган эди. Редакциянинг илтимоси билан бу хат юзасидан Чорвоқ ГЭСи қурилиш бошқармаси текшириш ўтказди. А. Шиганова қурилиш материаллари заводига ишга жойлаштирилди.

* * *

Пайариқ район, Крупская номли колхозда яшовчи Иброҳим Холиқуловнинг редакцияга хабар қилишича, колхозда йўллар ёмон, район йўл қурилиши ва ремонт бошқармаси бу ишга бепарво қараган. Район ижроия комитети бу камчиликни тезда бартараф этишни колхоз правлениесига топширди.

* * *

Бекобод шаҳар Кўқон кўчаси 11-уйда яшовчи пенсионер Н. Раҳимов 1964 йилдан бери юқоридаги адресда истиқомат қилаётганига, шу уйни ўзи қурганига қарамай, уй унинг номига расмийлаштирилмагани ҳақида ёзган эди. Редакциянинг аралашуви билан Бекобод шаҳар ижроия комитети Н. Раҳимовнинг уйини унинг номига расмийлаштириб берди.

ЭНГ ЯХШИ БАДИИЙ ПРОЗА АСАРЛАРИ УЧУН БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСИ

ИШЧИ СИНФИ — АДАБИЁТИМИЗНИНГ БОШ ҚАҲРАМОНИ

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети билан СССР Ёзувчилар союзи ишчилар синфи ҳақида яратилган энг яхши бадиий проза асарлари учун бундан икки йил олдин Бутуниттифоқ конкурси эълон қилган эди.

Коммунистик жамият қуришда илғор, етакчи ва яратувчи куч бўлган ишчилар синфининг қаҳрамонона фаолиятини ғоявий ва бадиий жиҳатдан юксак даражада акс эттирувчи роман, повесть, бадиий-ҳужжатли асарлар конкурсга қабул қилиниши таъкидланган эди. Конкурсга тақдим этиладиган асарларда ишчилар синфининг ҳозирги авлоди Коммунистик партия раҳбарлигида кекса авлоднинг шонли революцион, жанговар, меҳнат анъаналарини қандай давом эттираётганлиги ҳақида, Улуғ Октябрь революциясини амалга оширишда фаол қатнашган, биринчи беш йилликларда фидокорона меҳнати билан донг таратган, ҳозирги вақтда эса инсониятнинг порлоқ келажаги йўлида ҳормай толмай меҳнат қилаётган ажойиб кишиларимиз таранум этилиши шарт қилиб қўйилди.

Конкурс ижтимоий-адабий ҳаётда катта воқеа бўлиб, жуда кўп ёзувчилар бу мавзуда асарлар яратишга астойдил киришишди. Конкурсга 180 роман, повесть, ҳикоя ва очерк тушди. Бу асарларнинг муаллифлари Иттифоқимизнинг узоқ ва яқин, катта ва кичик шаҳар ҳамда қишлоқларида истиқомат қилувчи ёзувчилардир. Шуниси қувончлики, конкурсга машҳур ёзувчилардан тортиб, бадиий прозада эндигина танилиб келаётган ёшларгача — барча авлод вакиллари қатнашди.

Саратовлик ёзувчи Г. Коновалов «Сарчашмалар» романида ижодкор ишчи синфи вакилларининг бой маънавий дунёси ва юксак интилишларини анча юксак савияда ҳикоя қилиб беришга эришди. Шу боисдан ҳам унинг бу асарига биринчи мукофот берилди. Конкурс ғолиблари орасида В. Попов, М. Бубеннов, А. Блинов, А. Коптяева, С. Свиридов, В. Сопко, Я. Мустафин каби ёзувчилар билан бир қаторда Москвадаги Владимир Ильич номли завод слесари С. Антонов каби истеъдодли ёшлар ҳам бор эди.

Конкурснинг ишчилар синфи ҳақида кўпроқ бадиий асарлар яратилишига кўрсатган ижобий таъсирини эътиборга олиб, ВЦСПС Президиуми ва СССР Ёзувчилар союзи энг яхши бадиий проза асарлари учун очиқ конкурсни мунтазам ўтказишга қарор қилди. Конкурс ҳар икки йилда бир марта — бутун дунё меҳнаткашларининг ҳалқаро бирдамлик куни—1 Майда якунланади.

Жюри томонидан ғолиб деб тақдирланган асарлар (5000 сўм миқдорида битта биринчи мукофот, учта учинчи мукофот 1500 сўмдан иккита иккинчи мукофот 2500 сўмдан) тақдирланади. Бундан ташқари, рағбатлантирувчи мукофотлар ҳам таъсис этилган.

Бутуниттифоқ конкурси республикамиз адабий ҳаётида ҳам қувончли из қолдиришига шак-шубҳа йўқ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР
ХАБАРЛАР
ВОҚЕАЛАР

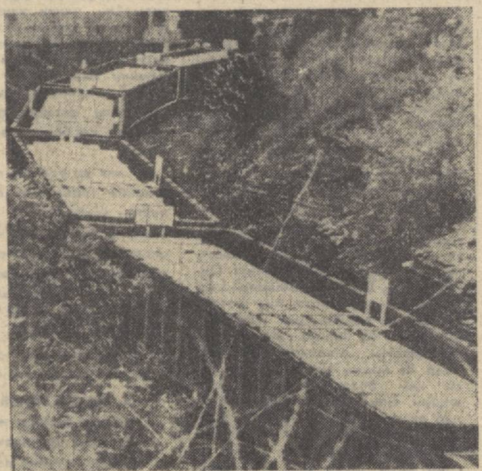

Америка ҳарбийлари «Таъқиб» номи билан аталган операцияни ниҳоясига етказишди. Одамнинг асабини палаж қиладиган газ тўлдирилган 48 та «бетон тобут» ортган «Рассел Бриггс» кемаси океан тубига чўктирилди.

Суратда: ана шу эшелонларни кўриб турибсиз.

ТАСС фотоси.

ХКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПЕКИН, 10 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар беришича, 23 августдан 6 сентябргача Хитой Компартияси Марказий Комитетининг пленуми бўлган. Пленумнинг ахборотида айтилишича, пленум қатнашчилари «кун тартибига мувофиқ музокара олиб борганлар». Кун тартибининг конкрет моддалари айтилмаган.

Пленум халқ вакиллари Умумхитой мажлиси доимий комитетига «тўртинчи чақириқ халқ вакиллари Умумхитой мажлисини қулай пайтда чақириш учун зарур тайёргарлик ишларини олиб бориш»ни таклиф этган.

Пленум ахборотида Советларга қарши одатдагича ҳуруж қилинган.

СОВЕТ ФОТО ВИСТАВКАСИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 сентябрь. ТАСС мухбири **А. Жигулев** хабар беради:

7 ойдан бери АҚШнинг турли шаҳарларида кўрсатилган ва кеча Янги Орлеанда ёпилган «СССР—фото 70» деган виставкани америкаликлардан 300 минг нафардан кўпроқ киши келиб кўрди. Бу виставка Вашингтон, Нью-Йорк, Чикаго, Сан-Франциско, Сан-Антонио ва Янги Орлеанда намойиш қилинди. Бу шаҳарларнинг ҳаммасида виставка зўр муваффақият қозонди. Уни келиб кўрган кишилар Совет Иттифоқи ва совет кишиларига қойил бўлиб, совет халқининг фото суратларда акс эттирилган муваффақиятларига юксак баҳо бериб, ўз фикрларини ёзиб қолдирдилар. Матбуот ва мутахассислар совет фото санъатининг бадиий ва техникавий даражасига юксак баҳо бермоқдалар.

Виставка директори М. Дьяконов Янги Орлеандан телефон орқали қуйидагиларни айтди: Ленин юбилейи йилида ташкил этилган бу виставка совет иттифоқида В. И. Ленин ғоялари амалга ошганлигини яққол кўрсатди. Шу нарса диққатга сазоворки, апрелнинг тантанали кунларида Чикагода бўлган вақтимизда виставкани америкаликлардан 100 минг нафардан кўпроқ киши келиб кўрди. Ишчилар ва студентлар, рўзғор ишидаги хотинлар ва мактаб ўқувчилари 22 апрелда Ленин портрети олдига янги гулдасталар қўйишди.

Кўргазманинг муваффақиятини кўриб, ғазаби ичига сиғмаган реакцион унсурлар уни келиб кўрувчиларни қўрқитишга, виставканинг ишига тўсқинлик қилишга уриндилар. Бунинг учун улар энг разил методларни ишлатишдан ҳам қайтмадилар: уйдирма гаплар билан тўла иғвогарлик варақаларини тарқатдилар, бандитларнинг виставкага ҳужумини ташкил этдилар ва виставкага қўйилган экспонатларни бузишдан ҳам қайтмадилар. Бироқ уларнинг бу разил қилиқлари виставкани келиб кўрувчиларни тўхтата олгани йўқ.

Аҳолидан тушган жуда кўп талабларга биноан виставка Янги Орлеанда яна 9 кун давом эттирилди: «Ажойиб виставка. Россия талантлари билан танишиш имкониятларига эга бўлганлигимиз учун Янги Орлеан ғоят миннатдор».

Чад республикасида бир группа совет ўқитувчи ва врачлари ишламоқдалар. Улар орасида Черновицк медицина институтининг ходими медицина фанлари кандидати Михаил Шкварюк ҳам бор. Суратда: М. Шкварюк Форт-Лами марказий госпиталида беморни қабул қилиш пайтида.

Б. Федотов фотоси (ТАСС).

ОРУНАЛИК ЧЎПОНЛАР

«Мен, Гиацинто Корру, Сардиния оролининг Нуоро вилоятидаги Оруна қишлоғида яшовчи чўпонман. Ўн ёшимдан бошлаб ишлайман. Ҳозир ёшим 39 да. Қўй-қўзиларни ёмғиру иссиқда ҳам, қишнинг қаттиқ совуқларида ҳам боқаман. Пинеттада яшайман».

Пинетта — кичкина, тошлардан тикланган кулба бўлиб энига уч ва бўйига тўрт, баландлиги эса бир ярим метр. Унинг тепасига похол тўшалади, тунука парчалари билан бостирилиб, учларига оғир тошлар боғлаб қўйилади, шундай қилинмаса кучли шамол похолларни учириб кетиши мумкин. Уйнинг ичидаги устунлар ўрнига тахтадан қилинган ўриндиқлар ўрнатилган. Уйнинг деворларига қўйларнинг терисидан тикилган қопчалар осиб ташланган, ҳамма ерда арқонлар, таёқлар, асбоб-ускуналар бетартиб уюлиб ётибди.

Пинеттада Умберто Неридан бошқа ҳеч кимни учратмадик. У устига териларни ёпиниб қаттиқ ухлаб ётибди. Чўпонлар — Гиацинто Корру билан Альберто Мареддулар сут топшириш учун тош йўлга чиқиб кетишибди.

Хонанинг ичи совуқ. Уйғониб кетган Умберто бизни ичкарига таклиф этди, кейин у ўчиб ётган оловни кичик бир таёқча билан турта-турта ёндириб юборди. Гулхан алангаланди. Тутун чиқадиган туйник бўлмаганлиги учун хонанинг эшиги очилди, пастаккина уй ичи тез орада тутун билан қопланди.

Чўпон мусаллас, пишлоқ ва қотиб сингиб кетган нон олиб қўйди. Ноннинг қалинлиги бир миллиметрча келади, у тошда қотириб пиширилар экан. Бу кўмач сувда ивитилади. Бунақа нон билан пишлоқ чўпонларнинг асосий овқати ҳисобланар экан.

Сардиниянинг 30 мингдан ортиқ чўпони кичик хароба капачаларда ҳаёт кечиришади. Улардан 20 мингтаси Нуоро вилоятига қарашли Барбажия округида яшашади. Барбажияда истиқомат қилувчиларнинг касби-кори чорвадорлик. Деҳқонларнинг атиги озгинасида сигир бўлиб кичик экин ерларига эга.

Оруналик чўпонларнинг меҳнати оғир. Эрта тонгда туриб совлиқларни соғади, сутларини элтиб топширишади ва кейин қўй-эчкиларга қарашади. Агар қўй-эчкилар касалланиб қолгудай бўлса чўпонларнинг ўзлари даволашади. Жониворларнинг яраси қаттиқ бўлсагина ветеринар врачи чақирилади, бу эса қийин бўлишига қарамасдан анча қимматга тушади, кўп вақт кетади. Шунингдек асбоб-ускуналарни тузатишади, бидонларни ҳам чўпонларнинг ўзлари ювадилар. Кунлар ғоятда исиб қўй-эчкилар соя-салқин жойларда ётган пайтда чўпонлар бироз ухлаб олишларигина мумкин, холос. Салқин тушиб кеч кирганда қўйларни яна яйловларга ҳайдаб кетишади. Ҳар куни худди шундай қилинади. Оролда ишсизлар сони Италиядагига қараганда кўп бўлишига қарамай, бу ердаги хўжайинлар чўпон топишга бирмунча қийналишади. Чўпонлик қилиш жуда қийин бўлиши билан бирга уларга тўланадиган маош шунчалар озки, уларнинг эҳтиёжларини қондира олмайди.

— 10 ноябрдан то 25 майга қадар биз учун жуда ҳам қийин пайт, — дейишади чўпонлар. Қиш қаттиқ келиши натижасида жуда кўп қўзилар қирилиб кетади. Бу ойларни чўпонлар энг «қалтис» ойлар, деб ҳисоблашади.

Қўй-эчкилар водийга олиб келингандан кейин энг қулай яйлов топиш ҳаракатига тушилади. Лекин бу ерда яйлов топиш ҳам жуда қийин. Етти ойни муваффақиятли ўтказиб дурустгина дарсмад олганлар ва яхши жойларни қўлга киритиб ер эгаллаганлар ўзларини бахтиёрлардан, деб ҳисоблашади.

Водийда яйлов учун кураш ҳар йили кузда такрорланади. Шартномалар узоқ муддатли бўлмай балки куз ва қишгагина тузилади.

Чўпонлар йил давомида ишлашади. Бунинг учун бойникидан еб-ичади, яъни пишлоқ, нон ва мусаллас олишади. Йил охирида хўжайиннинг эски кийимлари тегади, иккита қўзи ва бир оз пул олади.

— Болаларингиз қанақа касб эгалари бўлишмоқчи? Улар ҳам чўпон бўлишадими? — деб сўрадим.

— Йўқ, улар бошқа, бўлак касб танлашади, — дея жавоб беришди улар.

Чўпонлар болаларимиз китоблардан тракторларнинг расмларини кўришган, шунинг учун улар тракторчи бўлишни орзу қилишяпти дейишди. Уларнинг ўғил-қизлари механик бўлишни орзу қилишиб юришибди, гўё ихтисосли ишчилар ҳеч қаерда ишсиз қолиб кетмасмиш. Қайда! Барбажида тракторлар деярли йўқ ҳисобида. Автомобилларни ремонт қиладиган устахоналарда эса бирор иш топиш учун навбат кутиб юрганлар сони кўпдан-кўп.

Хўш чўпонларнинг болалари учун қанақа имкониятлар бор. Улар магазинларда югурдак бўлиб ишлашлари мумкин. Қизлар бўлсабойларнинг уйига ёлланиб уй-рўзғор ишларини бажарадилар. Шунингдек Германия, Франция, Бельгия ёки Швейцарияга «ишчи меҳмон» сифатида бориш мумкин. Оруна, Олиен ва Оргозоло чўпонларининг кичик пинетталарида бўлиб қишлоқ қаҳвохоналарида улар билан биргалашиб мусаллас ичишдик. Улар шундай дейишди: «Биз ўз ишимизга, касбимизга қарши эмасмиз, лекин меҳнатнинг қийин шароитларига қаршимиз». Лекин ҳозирча ижарадорлар яшар экан, аҳвол ўз ҳолича ўзгармай қолаверади.

Вольфгант ЦЕЙ,
(АПН — «ВОХЕНПОСТ»).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 9.55 — Телеминиатюралар. 10.40 — **«Фарҳоднинг жасорати»** (бадиий фильм). **МОСКВА.** 12.00 — Программа. 12.05 — Гимнастика ҳамма учун. 12.30 — Янгиликлар. 12.45 — «Кедингг, бирга ўйнайлик». 13.15 — Концерт. 13.45 — Рақс ҳаёти. 14.45 — Илмий оммабоп программа. **ТОШКЕНТ.** 17.00 — «АХБОРОТ» Ўзбек тилида. 17.10 — Қўғирчоқ театри. 17.40 — «Студентлик—олтин давrim», 18.30 — «АХБОРОТ», 18.45 — Эстрада шинавандалари, сизлар учун! 19.25 — Ота-оналар университети. 20.05 — Ленинизм—давримиз байроғи. 20.20 — Адабий музикали композиция. **МОСКВА.** 21.00 — Янгиликлар. 20.05 — **«Ярим аср йилномаси»** (Ҳужжатли фильмнинг «1951 йил») ҳақидаги серияси. 22.00 — **Ҳар бир километрда»** (5-серия). 23.00 — Сузиш бўйича Европа биринчилиги мусобақалари. 23.30 — **«Вақт».**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.15 — Молодость. 16.15 — Колхоз қишлоғи меҳнаткашлари. 16.45 — Концерт. 17.30 — «Молодость». 18.15 — «Табаи капитани». **ТОШКЕНТ.** Ўзбек тилида. 21.00 — Тележурнал. 21.40 — Созимда севги васфи. 22.20 — **«Автомобилдан сақланинг,** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Ойжамол**, 13/IX да **Оққуш кўли** (кундузи). **Севилия сартароши** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IX да **Ўлимдан кучли**, 13/IX да **Мария Стюарт** (кундузи), **Парвона** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг томошалари.** ЎРГАТИЛГАН АРСЛОНЛАРНИНГ КАТТА АТТРАКЦИОНИ. Ўргатувчи — **РСФСРда хизмат кўрсатган артист ВЛАДИМИР БОРИСОВ.** (Томошалар кеч соат 8да бошланади. Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 8да; якшанба кунлари: кундуз соат 12,3 ва 8да томошалар кўрсатилади).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар қасоси — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

МАЗАНДАРОН ШЕРИ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат мавсуми — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Малика — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Кўчма қумлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Отамнинг саёҳати — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 9.45 минутда бошланади)

Гайдуклар қасоси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Излаганга толе ёр — «ХИВА».

Катта маневрлар — ТЕЛЬМАН номли.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

14 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 18.25 — Программа. 18.30 — «Қувноқ минутлар». **Рус тилида:** 19.00 — «АХБОРОТ», 19.15 — «Биринчи йўл» (телевизион бадиий фильм). 19.40 — Шеърият муҳлисларига. Усмон НОСИР. **Ўзбек тилида:** 20.20 — «АХБОРОТ». 20.35 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга! 21.00 — Рубоб тароналари. 21.40 — Халқ контроли экрани. 22.10 — Янгиликлар. 22.15 — «Дворянлар уяси» (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 18.00 — Фильм-концерт. 18.30 — «Турнахон» (бадиий фильм). МОСКВА. 20.00 — Программа. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — «Янги кун тонги» (телевизион музикали фильм). 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — «Пионерия». 21.30 — Актуал иқтисодий проблемалар. 22.00 — Концерт. 22.30 — «Ҳар бир километрда» (6-серия). 23.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА телестудиясининг кўрсатувлари.

15 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. МОСКВА. 13.00 — Программа 13.05—Янгиликлар. 13.15 — телефильм 13.30 — Спорт ҳафта ичида. 14.00 — Ҳарбий оркестрлар кўрик конкурсининг III тури очилиши олиб кўрсатилади. 14.30 — «Педагогик поэма» (бадиий фильм). 16.20 — Янгиликлар. ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 18.30 — «АХБОРОТ», 18.45 — Репортаж. 19.15 — Кино ҳақида суҳбат. **Ўзбек тилида:** 20.30 — «АХБОРОТ» 20.45 — «Пропагандист». 21.15 — Адабий кўрсатув. 21.35 — КПСС XXIV съезди шарафига. Пахта терими кундалиги. 21.55 — Концерт. 22.35 — Янгиликлар 22.40 — «Биринчи курьер» (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 18.00 — Фильм-концерт. 18.30 — «Китоб безаги усталари». 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Фильм-опера. 19.35 — Телефильм. МОСКВА. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — Телефильм. 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — «Ихтирочи» телевизион клуби. 21.30 — Концерт. 22.25 — «Ҳар бир километрда» (7-серия). 23.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ кўрсатади.

16 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 18.30 — «Ахборот». **Ўзбек тилида:** 18.40 — «Оталаримиз жасорати». 19.00 — Бадиий ҳаваскорлар концерти. 19.45 — «Ахборот». МОСКВА. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — Концерт-очерк. 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — «Биз ишчилар синфимиз». 21.30 — «Михалникевникига меҳмонга». 22.00 — «ВАҚТ». 23.30 — **Футбол** бўйича Европа чемпионлари кубоги учун. «Спартак» (Москва) — «БАЗЕЛЬ» (Швейцария).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. 18.30 — Телефильм. 19.05 — Спорт янгиликлари. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Реклама. **Ўзбек тилида:** 20.00 — «Ўзбекистон йўллари». 20.15 — Концерт 20.55 — Ҳужжатли фильм. 21.45 — «Газанда» бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Тошкент кўрсатувлари.

17 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 18.30 «АХБОРОТ». 18.45 — Реклама. 18.50 — «Асов Кура» дарёси» бадиий фильм). **Ўзбек тилида:** 20.30 «АХБОРОТ». 20.45 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари амалда. 21.15 — Концерт. 21.55 — Янгиликлар. 22.00 — Ленинизм — давримиз байроғи. 22.15 — Съезддан—съездгача.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 13.05 — Янгиликлар. 13.15 — Футбол. «СПАРТАК» (Москва) — «БАЗЕЛЬ» (Швейцария). 14.00 — Телевизион бадиий фильм. 14.45 — Ёш отлиқлар». 15.10 — Хоккей бўйича Европа чемпионлари кубоги учун «ДУКЛА» (Йиглава ЧССР)—«СПАРТАК» (Москва). 15.55 — Янгиликлар. ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида** 16.00 — Кинофильмлар. 18.25 — «Гуноҳкор фаришта» (Бадиий фильм). МОСКВА. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — Адабий театр. А. Пушкин «Пётр Биринчининг ҳабаши». 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — Концерт. 21.45 — Халқаро программа. 22.30 — «Ҳар бир километрда» (8-серия). 23.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ **Ўзбек тилида** — 20.00 — Кинофильмлар. Рус тилида 20.20 — Телефильм. 20.45 — «Дон Кихот» (бадиий фильм). 22.30 — Фильм-концерт.

18 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** — 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.10 — «АХБОРОТ». 19.25 — Л. Бетховен. 23 соната. «Аппасионата». 20.00 — Реклама. 20.05 — Программа. **Ўзбек тилида:** — 20.15 — «АХБОРОТ». 20.30 — Илмий оммабоп программа. 21.10—КПСС XXIV съезди шарафига. 21.30 — Янгиликлар. 21.35 — «БЎСТОН».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 13.05 — Янгиликлар. 13.15 — «Табиат қўриқчилари». 13.45 — Ҳарбий оркестрлар кўрик-конкурсининг III тури. 15.00 — «Қизил япроқлар» (бадиий фильм). 16.30 — Янгиликлар. ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** — 18.00 — Фильм-эртак. 18.55 — Ўқув кўрсатувлари. МОСКВА. 20.05 — Янгиликлар. 20.10 — Мультфильм. 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — «Жасорат». 22.00 — Ҳужжатли киноочерк. 22.10 — «Фильм-спектакль. 23.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 20.00 — Тошкент истиқболи. 20.20 — Ҳужжатли фильм. **Рус тилида:** — 20.30 — «Азимут». 21.00 — «Тентак» (Бадиий фильм).

19 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 11.00 — «Қувноқ куйлар». 11.40 — ҳужжатли фильм. 11.50 — «1002-кеча» (бадиий фильм). МОСКВА. 13.05 — Гимнастика ҳамма учун. 13.30 — «Экран ёнида дўстлар даврасида». СССР — Польша. 14.30 — Янгиликлар. 14.45 — «Здоровье». ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 17.00 — «АХБОРОТ» 17.10 — Ҳужжатли фильм. **Ўзбек тилида:** 17.20 — «ЁШЛИК». «Интернационал дўстлик клуби» 18.20 — «Мўъжизалар маскани» (цирк томошалари). 19.20 — Концерт. 19.40 — «АХБОРОТ». МОСКВА. 20.00 — «Ярим аср йилномаси». 21.00 — Футбол «ДИНАМО» (Москва) — «ДИНАМО» (Тбилиси). 21.45 — К. Гольдони. «Икки бойга бир малай» (Спектакль). 23.35 — «ВАҚТ». 24.00 — Шайбали хоккей бўйича Европа чемпионлари кубоги учун. Ярим финал ўйинлари «СПАРТАК» (Москва) — «ДУКЛА» (ЧССР).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 15.15 — Мультфильмлар. 15.45 — Болгария халқ рассоми З. Бояджиев. 16.15 — «Трембита» (бадиий фильм). 17.55 — Янгиликлар 18.00 — «Молодость». 19.00 — Ҳарбий оркестрлар кўрик-конкурсининг III тури. ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 20.00 — Футбол. «Политотдел» (Тошкент области) — «Металлург» (Чимкент). 20.45 — Лирик концерт. 21.25 — «Вена почта маркаси» (Бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА телестудиясининг кўрсатувлари.

20 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 10.00 — Болалар учун телевизион театр. 10.40 — «Енаётган қоллар хазинаси» (бадиий фильм). **Ўзбек тилида:** 12.00 — «Бойчечак». 13.30 — «Трясогузка армияси» (Бадиий фильм). 13.55 — Концерт. 17.00 — «Яшил бойлигимиз». 17.30 — Концерт. Рус тилида: 18.00 — «АХБОРОТ» 18.30 — «Инсон тақдири» (Бадиий фильм). **Ўзбек тилида:** 20.00 — ЕРКИН ҲАЁТ». 21.40 — «АХБОРОТ». 22.10 — КПСС XXIV съезди шарафига. 22.30 — Пахта терими илғорлари учун концерт. МОСКВА. 23.30 — Футбол. ЦСКА—СКА (Ростов).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.15 — Янгиликлар. 12.30 — Телевизион фильм. 13.00 — Ўрмон ходимлари кунига бағишланган кўрсатув. 13.30 — Концерт. 14.15 — Физика олимпиадасининг биринчи тури. 15.15 — Кабардино-Балкария телестудиясининг кўрсатувлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Фрунзе телестудиясининг кўрсатувлари.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1971 йил учун қуйидаги газеталарга

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ».
«ПРАВДА ВОСТОКА».
«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН».
«ЛЕНИН БАЙРОҒИ».
«ЁШ ЛЕНИНЧИ».
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА».
«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ».
«ЎҚИТУВЧИЛАР ГАЗЕТАСИ».
«ЛЕНИН УЧҚУНИ».
«ПИОНЕР ВОСТОКА».
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ».
«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА».
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ».
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ».
«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ».
«ГОВОРИТ ТАШКЕНТ».
«НЕОС ДРОМОС».

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий комитети нашриёти.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА
(Навоий кўчаси, 13-уй, 3-қават)
бош бухгалтерлар, катта бухгалтерлар ва бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 33-65-45. Редактор ўринбосарлари — 337914, 338323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469. 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455 Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 331730. Совет қурилиши — 333258 Қишлоқ хўжалиги — 337604 Адабиёт ва санъат — 332036. 331216. Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347 Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343 Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 23—27. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44.